

Oslo 13.november 2014

Statsråd Bent Høie
Helse- og omsorgsdepartementet

Kjære Bent Høie!

Vi i Helsetjenesteaksjonen vil minne om at du er ansvarlig for at det er nok plasser, både i spesialisthelsetjenesten og i kommunene, til at vi kan yte forsvarlig behandling til de pasientene vi er satt til å betjene.

Siden 1980 er antallet somatiske sykehussenger i Norge mer enn halvert. På bare sju år, fra 2005 til 2012, ble antall senger i psykiatrien redusert med 20%. Sett i forhold til antall eldre i befolkningen, har det vært en **nedgang** i antall sykehjems plasser i Norge, fra 20% av antall 80 år og eldre i 1992 til under 15% nå.

Et stykke på vei var dette en ønsket utvikling, og skyldtes mer effektiv behandling, mer dagbehandling og utbygging av hjemmetjenester. Men nå har denne utviklingen gått alt for langt, og det kan virke som mange ser det som et mål i seg selv å ha et helsevesen med færrest mulig senger.

Dette fører til dårligere pasientbehandling, brutale utskrivninger, overfylte sykehus, at folk risikerer å ikke komme på sykehus selv om de ville hatt klar nytte av det, og at folk som trenger en sykehjems plass forkommer hjemme. Både i sykehusene og i sykehjemmene rammer plassmangelen særlig de eldste og skrøpeligste – de som har begrenset mulighet til å tale sin egen sak. Daglig ser vi at denne gruppen blir kasteballer i systemet; ligger i akutt mottakene og venter på plass på sykehusene, forsøkes holdt utenfor sykehuset selv om de åpenbart ville hatt nytte av innleggelse, sendes fra sykehjem til sykehjem som en pakke fordi kommunene hele tiden må improvisere løsninger i en situasjon med prekær plassmangel.

Samhandlingsreformen var sagt å skulle løse problemene, men har forsterket dem. Den er først og fremst et redskap for å beskjære sykehusene ytterligere, og bygger på en feil antakelse om at det er så mange unødvendige innleggelser i sykehus. Krigen mellom sykehus og kommuner om å sparke pasientene ut av sitt eget budsjett og inn i motpartens, er blitt forsterket.

Et samfunns moralske standard kan i stor grad vurderes ut fra hvordan svake og hjelpeløse grupper blir behandlet. Det er disse gruppene som særlig lider under mangelen på behandlingsplasser.

Derfor må vi slå alarm om denne utviklingen. Sengetallsreduksjonen er nå gått alt for langt. Utviklingen må snus, og vi må få tilbake tilstrekkelig mange plasser til at folk i Norge kan få en behandling vi kan være bekjent av. Vi trenger flere døgnbehandlingsplasser både i sykehjemmene og sykehusene, både i somatikken, i psykiatrien og i rehabilitering. Da må vi også beholde fullverdige akuttsykehus og ikke bygge dem ned til distriktsmedisinske sentre eller andre halv gode løsninger.

Du er ansvarlig for dette her i landet. Vi forventer at du er ditt ansvar bevisst. Vi i Helsetjenesteaksjonen bistår gjerne med råd og hjelp. Vi representerer grunnplanet, det er vi som jobber med pasientene, som er pasientenes pårørende, og som er pasienter selv. Vi vet **mye** om norsk helsevesen. Vi deler gjerne vår kunnskap.

Vennlig hilsen
Helsetjenesteaksjonen

Torgeir Bruun Wyller
leder

Vedlegg: Faktaark